

Forfatter: Laub, Hardenack Otto Conrad

Titel: BREV TIL: Martensen, Hans Lassen FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1861-02-25)

Citation: Laub, Hardenack Otto Conrad: "BREV TIL: Martensen, Hans Lassen FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1861-02-25)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)*, Karl Schønbergs Forlag, s. 59. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-002-shoot-L0022522300020017.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Fra Laub til Martensen
Viborg 25. Februar 1861*

Kjære Biskop Martensen ! — — Men lige saa meget maa jeg takke Dem for det øvrige Indhold af Deres Brev, og da først for, hvad De fortæller om Deres Prædiken paa Fastelavnssøndag. Den vilde jeg gjerne kjende og haaber ogsaa engang at naae dertil, naar De udgiver Deres 6te Samling af Prædikener. Ihvor enig jeg har været med Gude i, hvad han i sin Bog om Irvingianismen har sagt om at „nøies med, hvad vi have fra Reformatorerne, og see til ret at gjøre det gjældende som det første Fornødne“, saa mener jeg dog, — og han formodentlig med, — at der er ingen Modsigelse mellem dette og hvad De yttre om „Nedfarten“, og at De endog har prædikeret herom. At Blikket ikke skulde udvides udover det, de, som de Første, maatte være indskrænkede til, eller at det ikke er glædeligt, naar Tiden er kommen, da dette kan skee, er jo ikke Meningen. Hvad der med virkeligt Liv gjør sig gjældende i Dogmatiken, maa jo efterhaanden med Nødvendighed træde ud i Prædiken. Vistnok kan det Nye altid give Anledning til Udskeielse, og er vel allerede en Udskeielse for alle dem, der komme dermed eller modtage det som det Nye, hvorpaa der nu skal bygges, eller som Nyt i den atheniensiske Forstand [Ap. Gj. 17, 21], hvormed vi nu skal more os; og da skal Gudes Regel gjøres gjældende, som dog ikke er nogen anden end Christi egen, at der skal fremtages Nyt og Gammelt [Math. 13, 52], at det Nye maa staae i nøie Forbindelse med det Gamle og fremgaae deraf, saaledes som jeg altid har fundet det ved dette Dogma i Deres Dogmatik. Men at der er Trang i s. 60disse Tider til at lade dette komme bestemt frem, til at tale og høre herom, det troer ogsaa jeg, og at det, naar det tages paa den rette Maade, just maa føre til, at man nøies med og skjønner bedre paa, hvad man har, — maa føre til og ikke fra Naaden og Naademidlerne her. Allerede den Plads, som dette Dogme har i Troesbekjendelsen, maa jo uden videre give det Ret til at faae Plads i Prædiken og Folkeunderviisningen; hvad der siges, maa det christne Folk kunne forlange af faae til Brug, saa Den, der kan hjælpe hermed, ikke behøver Undskyldning, men fortjener Tak. Jeg har engang som Præst — erindrer jeg — tænkt paa at prædike over dette Emne, men opgav det, fordi jeg ikke følte mig det voxen, eller dog trængte, for at kunne gjøre det med den rette Tillid, til en stærkere Opfordring udenfra end den, som laa i Dagens ene Text, hvortil jeg netop ikke var henviist. Her har jeg endnu ikke prædikeret paa Fastelavns Søndag.

En anden Glæde aner De vistnok, at De har gjort mig ved paany at omtale Deres Beskjæftigelse med Ethiken, om De end ikke stiller Noget i nær Udsigt. Jeg mener, det var i høi Grad ønskeligt, om et større og frugtbart videnskabeligt Arbeide kunde sætte det læsende Publicum i en anden Bevægelse, end den, som de kirkelige Spørgsmaal nutildags fremkalde nok af, og tillige have nogen Indflydelse paa denne. Der er vel ikke mange Præster, som have Smag for videnskabelig Beskjæftigelse; men den Gave, De har til at skrive læseligt næsten for Alle, som De vist har erfaret ved Deres Dogmatik, giver dog godt Haab om, at De vil kunne rive Mange med Dem. Gid De maa faae megen Tid og Ro til at fordybe Dem i dette Arbeide; og naar jeg da seer s. 61 Dem gjøre Undskyldning, fordi De har ladet et Brev fra mig ligge ubesvaret i en Maaned, saa kan jeg ikke Andet end tænke paa, hvorledes Mynster bar sig ad med Brøndsted, og give Dem det Raad, ogsaa heri at træde i Deres Formands Fodspor, hvad jeg saa meget bedre kan, som De vist i ethvert Tilfælde vil finde, at det er et meget uegennyttigt Raad. Det er imidlertid oprigtigt meent, at det hellere maa gaae ud over mig end over Deres Arbeide, hvis Fremgang og Ende jeg inderlig længes efter. — —

Deres hengivne O. Laub.